

De Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen en de SKG-IKOB Certificaten

Geachte leden van de Colleges van Deskundigen.

1. Inleiding

Op dinsdag 14 mei is de 1^e Kamer der Staten Generaal akkoord gegaan met de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB). De ingangsdatum is vooralsnog 1-1-2021.

In deze notitie informeren wij u over de gevolgen van de wet en de mogelijkheden die de wet kan bieden voor de certificatieschema's en regelingen die onder uw College vallen.

De Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen, kortweg WKB

De WKB heeft grote gevolgen voor alle partijen in de bouw. De aansprakelijkheid van bouwers verandert, er komen Instrumenten voor kwaliteitsborging en daarbinnen onafhankelijke Kwaliteitsborgers (rechtspersoon of éénmanszaak). Zij nemen een groot deel van de taken van de gemeenten over. Zij moeten er op toe zien dat het bouwwerk ook daadwerkelijk voldoet aan de eisen van het Bouwbesluit, hoofdstuk 2 tot en met 6 en alléén zij mogen dit formeel verklaren.

Er vindt een verschuiving plaats van toetsing vooraf van wat men gaat bouwen (bouwvergunning), naar borging in de praktijk tijdens de bouw. Bij oplevering van het bouwwerk dient een Kwaliteitsborger een verklaring af te geven dat het bouwwerk voldoet aan het Bouwbesluit. Zónder deze verklaring mag een bouwwerk niet in gebruik worden genomen en is het de bedoeling dat de gemeente per omgaande gaan handhaven.

Kort gezegd:

In plaats van via de Bouwvergunning vóóraf beloven wat we gaan doen - ons aan de Wet houden - gaan we naar een stelsel dat we doen wat we beloven nl. aantonen dat we ons aan de wet gehouden hebben (de Verklaring van de Kwaliteitsborger).

2. Wat de Wet regelt

De wet regelt de structuur van het nieuwe stelsel. Er komt een Zelfstandig Bestuursorgaan (ZBO) dat toeziet op de inrichting van het nieuwe stelsel en dat eisen vaststelt waaraan instrumenten voor kwaliteitsborging moeten voldoen. Men kan namelijk alleen kwaliteitsborger worden op grond van een door de ZBO erkend instrument. Vervolgens zal de aanbieder/eigenaar van een erkend instrument organisaties gaan certificeren die als kwaliteitsborger mogen optreden. U kunt in deze een parallel zien met het huidige stelsel van accreditatie. De Raad voor Accreditatie (lees ZBO) accrediteert regelingen en certificerende instellingen (lees erkent instrumenten en Instrumentaanbieders) die bedrijven certificeren die regeling goed toepassen (lees Kwaliteitborgers).

De wet stelt via de ZBO niet alleen eisen aan de instrumenten en aanbieders van een instrument maar ook eisen aan de Kwaliteitborgers. De belangrijkste is onafhankelijkheid. De kwaliteitsborger mag niet bij een bouwwerk betrokken zijn anders dan het toezicht op het bouwwerk. Dus niet betrokken bij het ontwerp, de aanbesteding, de bouw, als opdrachtgever etc.

Men kan dus alleen kwaliteitsborger worden op grond van een door de ZBO erkend instrument en de eisen die een instrument aan de kwaliteitsborger stelt. Een kwaliteitsborger kan overigens aangesloten zijn bij meerdere instrumenten.

De wet regelt verder dat de gemeenten bij de aanvraag voor de Omgevingsvergunning alleen nog toetsen of de ingeschakelde kwaliteitsborger inderdaad werkt op basis van een door de ZBO erkend instrument én bij de ZBO ook als kwaliteitsborger bekend staat. Ook toetst de gemeente of de kwaliteitsborger gerechtigd is bouwwerken te borgen in de Gevolgklasse waarin het te realiseren bouwwerk valt.

Naast de wet hebben rijksoverheid en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een bestuursakkoord gesloten over de implementatie van de wet. Daarin is onder andere vastgelegd dat een gemeente bij de indiening van bescheiden voor het te realiseren bouwwerk ook aan kan geven wat zij als gemeente nog specifiek in het borgingsplan (zie onder) geregeld wil hebben.

Omdat niet ieder bouwwerk even ingewikkeld is, onderscheidt de Wet 3 zogenaamde gevolklassen.

Gevolklassen 1 betreft bouwwerken met weinig risico's en als het onverhoopt misgaat is de maatschappelijke schade gering. Het gaat hier met name om grondgebonden woningen en weinig risicovolle utiliteitsgebouwen. Gevolgklasse 2 betreft met name appartementengebouwen tot 70 meter hoog en meer risicovolle utiliteitsgebouwen. Gevolgklasse 3 omvat overige hoogbouw en de grote infrastructurele werken en utiliteitsgebouwen als energiecentrales, stations, stadions en ziekenhuizen.

Omdat de gemeente alleen nog toetst op deze aspecten is er geen losse bouwvergunning van de gemeente meer nodig, wel een Omgevingsvergunning. Alle benodigde gegevens moeten uiterlijk 4 weken voor de geplande start bouw bij de gemeente zijn aangeleverd. Let wel op: de Omgevingsvergunning blijft wel de verantwoordelijkheid van de gemeenten.

Na de realisatie van het bouwwerk dient de vergunninghouder aan de gemeente de ingebruikname te melden. Dit doet hij door de Verklaring van de borger dat het gebouw voldoet, het dossier bevoegd gezag (een destilaat van het dossier van de borger én het dossier van de aannemer) aan de bevoegd gezag te overhandigen. De bevoegd gezag heeft vervolgens 10 dagen de tijd om te reageren en in gebruik name van het gebouw tegen te houden.

De overdracht van al dit dossier is noodzakelijk omdat de gemeenten (bevoegd gezag) verantwoordelijk zijn voor de handhaving om daarmee te bezien hoe de risico's zijn beheerst. De gemeentelijke overheid is door de tijd gezien de enige constante factor.

De wetgever heeft exact bepaald welke documenten naast de verklaring in de dossiers moet worden opgenomen (zie artikel 1.52 van ontwerpbesluit kwaliteitsborging voor het bouwen).

3. Het Zelfstandig Bestuurs Orgaan (ZBO), Aanbieders van door de ZBO erkende instrumenten

Het ZBO stelt binnen de kaders van de wet nadere eisen op waaraan Instrumenten moeten voldoen willen ze worden toegelaten tot het nieuwe stelsel van Kwaliteitsborging. Tevens houdt het ZBO toezicht op het functioneren van het stelsel en op de erkende instrumenten en hun aanbieders. Dit kan uitmonden in praktijktoezicht tijdens de bouwprojecten. Instrumentaanbieders zullen eveneens toezicht uitoefenen op de door hen gekwalificeerde Kwaliteitborgers. Daarbij is in de wet vastgelegd dat bij ieder project dat onder de wet valt, hoe eenvoudig ook, de borger minimaal twee keer controle moet uitvoeren op het bouwproject.

Deze eisen zijn waaraan een instrument en Kwaliteitborgers moeten voldoen zijn nog niet allemaal bekend. Wel zullen in ieder instrument eisen moeten worden opgenomen met betrekking tot de bepaling van Gevolklassen, de bepaling van de risico's bij de bouwwerken en vooral hoe deze risico's worden geborgd zoals neergelegd in het kwaliteitsborgingsplan.

In de wet gaat men er van uit dat er in totaal ongeveer 10 erkende instrumenten zullen komen al lijkt het aantal van 5 realistischer. Daarbij kunt u denken aan het KOMO Instrument voor Kwaliteitsborging (KIK), Woningborg, SWK, de TIS-sen

4. De Kwaliteitsborger

Een Kwaliteitsborger (rechtspersoon of éénmanszaak) heeft met vele aspecten van de bouw te maken. Van ontwerp, via de bouw en de oplevering tot het afgeven van de verklaring dat het bouwwerk voldoet aan het Bouwbesluit H 2 t/m 6. Omdat 24 uren toezicht op de bouw onmogelijk is, heeft de wetgever vastgelegd dat een borger moet bepalen wat de risico's van het bouwwerk zijn. Hij is verantwoordelijk dat er een goede

risicobeoordeling van het bouwwerk plaatsvindt op grond waarvan hij na zijn goedkeuring een kwaliteitsborgingsplan moet vaststellen. In dat plan staat hoe de specifiek onderkende risico's opgevangen gaan worden en hoe dit geborgd is. Bij de borging, zo stelt de wet, mag de borger gebruik maken van het kwaliteitssysteem van de aannemer en natuurlijk met name hoe deze de in het borgingsplan onderkende risico's in de praktijk aantoonbaar ondervangt.

De verwachting is dat hiervoor verschillende automatiseringssystemen, wellicht per instrument, worden ontwikkeld waarin kwaliteitsborger en aannemer dan wel andere bij de bouw betrokken partijen documenten kunnen vastleggen en daarmee aantonen dat de erkende risico's ondervangen zijn.

Maar wat indien de borger tijdens de bouw constateert dat er niet conform het borgingsplan gebouwd is/wordt? Dat hij het vermoeden krijgt dat bij oplevering niet de verklaring afgeven kan worden? Of dat er met zogenoemde Gelijkwaardige oplossingen gewerkt gaat worden op het gebied van constructieve en brandveiligheid?

De borger zal in eerste instantie de bouwer en de opdrachtgever op de hoogte stellen van de gesignaleerde knelpunten en bezien of er een oplossing kan worden gevonden. Wanneer dat niet lukt of de aannemer/opdrachtgever niet wenst mee te werken kan de borger de volgende stappen zetten:

- Bij acuut gevaar het bevoegd gezag inschakelen.
- Zijn opdracht teruggeven, dat betekent dat er geen borger meer is en dat doorgaan met bouwen betekent dat de bouw meteen illegaal is
- Aangeven dat hij geen wettelijk vereiste verklaring zal/mag afgeven dat het bouwwerk aan de wet voldoet. Dit betekent dat het gebouw bij oplevering niet in gebruik mag worden genomen.

De bouwer/vergunninghouder/opdrachtgever kan proberen een andere borger op het plan te zetten. (dan volgt dus een wijziging van de vergunning, je mag nog steeds niet in afwijking van de vergunning bouwen). De kans dat een andere borger hier toe bereid is, wordt klein geacht. Immers een erkend borger heeft zijn handen niet voor niets van het project afgetrokken. De nieuwe borger loopt dus alleen maar meer risico's. Wat er ook gebeurt, vertraging ligt op de loer want de nieuwe borger zal eerst het borgingsplan willen toetsen en waar nodig aanpassen; de instrumentaanbieder en het bevoegd gezag zullen gewaarschuwd moeten worden dat er een nieuwe borger op het plan.

Een bijzondere, minder gevoelige, wijziging van borger treedt op wanneer tijdens de bouw gebruik gemaakt gaat worden van zogenoemde gelijkwaardige oplossingen om aantoonbaar te voldoen aan de prestatie-eisen van het Bouwbesluit voor brand- en constructieve veiligheidseisen. Als dat gebeurt zo heeft de wetgever bepaald dan valt een bouwwerk altijd in Gevolgklasse 2 of hoger. Indien het bouwwerk van oorsprong een Gevolgklasse 1 bouwwerk is, bijv grondgebonden eengezinswoning, betekent dit dat bevoegd gezag de rol van haar toezicht weer op zich neemt. Wellicht zal een optie zijn dat het bevoegd gezag stelt dat er een kwaliteitsborger op moet komen die erkend is voor Gevolgklasse 2. Verwacht wordt dat het in deze situatie eenvoudiger is om een nieuwe borger te vinden. Immers de vorige borger heeft wel geconstateerd dat er gebruik gemaakt is van een erkende gelijkwaardige oplossing. Dat is in principe toegestaan. Omdat gelijkwaardige oplossing in complexere situaties voorkomt is een hoger kennisniveau nodig van de borger. Dat is wat anders dan geconstateerde onregelmatigheden of afwijkingen van het Bouwbesluit waarover in de andere situaties sprake is. Desalniettemin zal ook hier de nieuwe borger een aanvullende risicoanalyse willen zien en zijn goedkeuring moeten geven aan het aangepaste borgingsplan.

Omdat de WKB in eerste instantie ingevoerd wordt voor Gevolgklasse 1, betekent dit dat zodra een plan Gevolgklasse 2 of 3 wordt dit weer per direct onder het bevoegd gezag, in feite de gemeente, komt te vallen.

5. Overige partijen in het proces van kwaliteitsborging

Architecten, constructeurs, aannemers etc.

Zoals eerder gesteld, een kwaliteitsborger kan niet alles alleen. Daarbij is het onbetaalbaar om 24 uurstoezicht te houden op alle aspecten van het bouwproces. Vandaar dat de wetgever gesteld heeft dat de borger gebruik mag maken van de kwaliteitssystemen van derde partijen, zoals de aannemer. Maar dit geldt evenzeer voor partijen als architecten, constructeurs, bouwfysici, brandveiligheidsdeskundigen etc. Ook van hun deskundigheden kan een borger gebruik maken. Omdat hoge onafhankelijkheidseisen gesteld worden aan Kwaliteitsborgers kunnen aannemers, architecten, constructeurs bij hun eigen werk niet als borger optreden. Dat betekent echter niet dat zij geen belangrijke rol kunnen spelen in het proces van kwaliteitsborging.

Architecten mogen bijvoorbeeld de risicoanalyse opstellen en een concept-kwaliteitsborgingsplan. Alleen de kwaliteitsborger stelt het vast en die versie is leidend tijdens de bouw.

Hetzelfde geldt voor de aannemer. Een goede aannemer die aantoonbaar deugdelijk werk levert zal tot minder borgingsactiviteiten door de kwaliteitsborger leiden. Een kwaliteitssysteem van de aannemer dat leidt tot gekwalificeerde mensen, goed toezicht op de kwaliteit van het werk van de ingeschakelde onderaannemers, de gebruikte materialen en registraties daarvan heeft enorme toegevoegde waarde voor de kwaliteitsborger. Simpel gezegd een aannemer die met geaccrediteerde bedrijven en producten/attesten werkt zal hoger gewaardeerd worden door de borger dan een onbekende aannemer uit een ver land die zich voor het eerst op de Nederlandse markt begeeft. In het laatste geval zal de borger de borging van de risico's door de aannemer lager inschatten, zelf meer toezicht houden en derhalve gaan de borgingskosten omhoog.

Het Bevoegd Gezag.

In het voorgaande is de term al vaker gevallen. De rol van het Bevoegd Gezag, in de meeste gevallen de gemeente, verandert. De gemeente is verantwoordelijk voor de omgevingsvergunning en toetst of een bouwplan voldoet aan het bestemmingsplan, milieuaspecten en dus in principe niet meer of een bouwplan gaat voldoen aan het Bouwbesluit. Wel voert zij zoals eerder aangegeven vooraf een lichte toets uit of er een gekwalificeerde borger is aangetrokken en er een borgingsplan is.

De gemeente is verantwoordelijk voor de handhaving mochten zich tijdens de bouw problemen voordoen die leiden tot acuut gevaarlijke situaties of het niet/niet gaan voldoen aan het bouwbesluit. Zonder de verklaring van de borger dat bij oplevering het gebouw voldoet aan de hoofdstukken 2 tot en met 6 van het bouwbesluit, mag het gebouw niet in gebruik worden genomen en is het bevoegd gezag gerechtigd onmiddellijk te gaan handhaven.

Om hun taak uit te kunnen voeren heeft de wetgever bepaald dat bij oplevering van het gebouw er een Dossier Bevoegd Gezag door de vergunninghouder aan de gemeente moet worden overhandigd. Hoewel nog niet formeel is vastgelegd wat dit dossier moet omvatten zal hier in ieder geval, de risicoanalyse, de verklaring van de kwaliteitsborger en onderliggende documentatie als bouwtekening toe gaan behoren. Na indiening van de verklaring heeft het bevoegd gezag 10 dagen de tijd om een en ander te controleren en bij geen of positieve reactie mag het gebouw in gebruik worden genomen en zit de rol van de kwaliteitsborger er op.

6. Private eisen van de opdrachtgever

In het voorgaande is gesproken over de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen en de eisen vastgelegd in de hoofdstukken 2 tot en met 6 van het Bouwbesluit. Er is niets gezegd over wat voor veel woonconsumenten belangrijk is, de private eisen. Dat is niet toevallig. De Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen gaat namelijk niet over private eisen. Of daar al dan niet aan voldaan wordt, is in het kader van de WKB niet relevant.

Een borger kan en mag ook de private eisen aan het bouwwerk borgen. Hij kan dit echter niet in het kader van de wet doen. De formele verklaring die hij afgeeft zal dan ook nooit de private eisen omvatten. Heeft de borger hier wel toezicht op gehouden dan zal hij een separate verklaring afgeven. Deze komt niet in het dossier bevoegd gezag! Om de consument tegemoet te komen heeft de wetgever bepaald dat de aannemer een Consumentendossier moet afgeven aan de opdrachtgever zodat deze het kan overhandigen aan de huurder/koper. Dit dossier zal onder andere aangeven hoe de apparatuur in de woning werkt, onderhouden

moet worden, welke garanties er gegeven worden etc. En, indien aanwezig, een verklaring van de borger dat voldaan is aan de private eisen. De definitieve vereisten over wat er minimaal in het Consumentendossier moet worden opgenomen, worden nog gepubliceerd.

7. SKG-IKOB/SKW en de WKB.

SKG-IKOB/SKW is vanaf het begin van het traject, ruim 20 jaar geleden, betrokken geweest bij de vormgeving van het nieuwe stelsel. Van de eerste onderzoeken naar het functioneren van het gemeentelijk Bouw- en Woning Toezicht via de eerste kwaliteitsnormen voor Bouwplantoetsingen aan het Bouwbesluit en Toezicht op de Bouw tot de vormgeving van één van de instrumenten voor kwaliteitsborging: het KOMO Instrument voor Kwaliteitsborging (KIK), samenstelling van BRL 5019 en licentie KIK risicoanalyse.

SKG-IKOB/SKW heeft een belangrijke BRL die in hoge mate model heeft gestaan voor het nieuwe stelsel. Dit is de Beoordelingsrichtlijn voor het KOMO® PROCESCERTIFICAAT voor kwaliteitsborging voor het Bouwen', ofwel de BRL 5019.

Omdat een BRL alleen niet voldoet aan de eisen van WKB heeft SKG-IKOB besloten om te samen met de Stichting KOMO via KIK instrumentaanbieder te worden. Het instrument bestaat uit twee verplichte onderdelen te weten het KIK risicomodel, een softwareprogramma op basis waarvan de risico-inventarisatie en het borgingsplan zoals voorgeschreven in de wet opgesteld kunnen worden en de BRL 5019 die specifieke eisen aan borgers stelt dan wel aan partijen zoals constructeurs die een rol willen spelen in het kader van de nieuwe wet. Aan het KIK risicomodel is tevens een registratiesysteem gekoppeld waar borgers, aannemers etc hun documenten in het kader van de WKB kunnen vastleggen. Voor nadere informatie over KIK verwijzen wij u naar de bijgevoegde brochures.

SKG-IKOB/SKW speelt een belangrijke rol in het KIK instrument voor kwaliteitsborging. Dit laat onverlet dat organisaties die niet als kwaliteitsborger willen of kunnen optreden zich buiten KIK om kunnen laten certificeren op basis van de BRL 5019. Deze BRL heeft zoals gezegd mede aan de basis gestaan van de vormgeving van de wet en kan ook door andere toekomstige instrumenten worden gebruikt. Hierdoor wordt toch aansluiting met het KIK-instrument verkregen.

Specifiek voor aannemers is een aparte BRL ontwikkeld om aansluitend op de BRL 5019 als aannemer een rol te kunnen spelen in het stelsel, de BRL 5029. Een op de BRL 5019 gecertificeerde kwaliteitsborger weet dat door de aansluiting tussen beide BRL-en hij te maken heeft met een goed gekwalificeerde aannemer die volgens dezelfde lijnen werkt.

Het Komo Instrument voor Kwaliteitsborging (KIK).

De Stichting KOMO en SKG-IKOB/SKW hechten er zeer aan dat certificaten die onder KOMO vlag worden afgegeven een belangrijke rol gaan spelen in het nieuwe stelsel. KOMO certificaten voldoen aan de hoogste kwaliteitsstandaarden en worden afgegeven onder de vigeur van de Raad voor Accreditatie. Daarnaast kent SKG-IKOB/SKW nog erkenningsregelingen en certificaten die niet onder accreditatie vallen. Ook deze kunnen een rol spelen in het nieuwe stelsel.

Zoals eerder gesteld eist de WKB dat de risico's per gevolgklasse worden bepaald en hoe de borging dient plaats te vinden. In het KIK Risicomodel voor Kwaliteitsborging vindt de waardering van risico's en borging grofweg langs de volgende schaal plaats:

- Aan de top staan geaccrediteerde regelingen voor diensten, producten/attesten en bedrijven. Zeker wanneer deze tijdens de bouw gecombineerd worden.
- Daaronder niet geaccrediteerde (branche)regelingen die echter wel met geaccrediteerde bedrijven, producten en diensten werken
- Daaronder weer (branche)regelingen die niet geaccrediteerd zijn en ook niet met geaccrediteerde producten en diensten werken.
- Bedrijfseigen kwaliteitsverklaringen

Het is teneinde op de borgingskosten te besparen voor opdrachtgevers, producenten en aannemers belangrijk om hun producten en werkwijzen een zo hoog mogelijke waardering te laten krijgen in de risicomodellen zoals het KIK risicomodel. Hierbij zal wel gelden dat een borger en het instrument op basis waarvan hij werkt een correcte objectieve bewijsvoering wil zien. Immers klopt de onderbouwing of bewijsvoering niet dan kan de borger geen verklaring afgeven dat het bouwwerk voldoet aan hoofdstuk 2 tot en met zes van het Bouwbesluit met alle gevolgen van dien.

8. Colleges van Deskundigen (CvD) en de WKB

De Colleges van Deskundigen hebben geen formele rol in het nieuwe stelsel van Kwaliteitsborging. Zij kunnen geen instrumentaanbieder zijn, geen kwaliteitsborger worden. Maar een CvD bepaalt wel de kwaliteitseisen die in een BRL vastgelegd worden. Daarmee speelt een college indirect wel een grote rol. Immers hoe hoger de kwaliteitseisen des te betere waardering zal de BRL in de risicomodellen krijgen. En daarmee worden de borgingskosten en risico's beperkt. Om een optimale plaats in de kwaliteitsborging te kunnen verkrijgen zou een CvD zich vragen moeten stellen in de zin van;

- De BRL(-en) die het CvD onder zijn verantwoording heeft, spelen die een rol in, en is het wenselijk dat deze een rol spelen in, het nieuwe stelsel?
- Zo ja, op welke Gevolgklasse(n) moet een BRL zich richten?
- Zo ja, kan er op basis van de BRL(en) aantoonbaar voldaan worden aan de vereisten in het Bouwbesluit Hoofdstuk 2 tot en met 6? Zo nee wat moet er gebeuren?
- Zo ja, kan een kwaliteitsborger op basis van de BRL(en) met een gerust hart aannemen dat onderkende risicopunten in een bouwwerk voor wat betreft de scope van de BRL(en) zijn afgedekt?
- Voor een optimale inzet van de scope van de BRL(en), is er dan een aanvulling nodig bijv. niet alleen het productcertificaat maar ook dat het gecertificeerde product door een deskundige aantoonbaar goed wordt verwerkt, bijvoorbeeld via een procescertificaat?
- Ma(a)ken(t) de BRL/BRL(en) het mogelijk dat de benodigde informatie/bewijsvoering kunnen worden ingevoerd in de registratiesystemen van de afzonderlijke bouwprojecten, of te wel is digitale communicatie rond de scopes van de BRL(en) zodanig dat deze als bewijsvoering kan dienen in de borgingsplannen.

9. Het vervolgtraject.

Het implementatietraject van de Wet start met proefprojecten. Op basis van de proefprojecten wordt door de minister uiterlijk in augustus 2020 besloten of de invoeringsdatum van de wet 1-1-2021 dient te worden aangepast. Let wel, de WKB is aangenomen en wordt hoe dan ook ingevoerd.

In het bestuursakkoord tussen Rijk, VNG is afgesproken dat in het kader van de proefprojecten 10% van de Gevolgklasse 1 projecten in iedere gemeenten dient deel te nemen. De gemeenten hebben dus afgesproken om mee te werken. Ter dekking van de borgingskosten dienen de gemeenten legeskorting te verstrekken.

Het ZBO wordt uiterlijk per 1-1-2020 opgericht. Als voorloper wordt om de proefprojecten mogelijk te maken, een tijdelijke commissie ingesteld die toelating mogelijk maakt van beoogde instrumentaanbieders zoals KIK.

Na voorlopige erkenning van instrumenten kunnen proefprojecten worden uitgevoerd. De start van proefprojecten is zo spoedig mogelijk, gestreefd wordt naar begin oktober 2019.

In het kader van de invoering van de WKB heeft de Stichting KOMO besloten dat de geaccrediteerde KOMO-BRL(en) uiterlijk 31 december 2020 door KOMO formeel moeten zijn vastgesteld en dat de scopes van de BRL(en) waar van toepassing, voldoen aan H2 tot en met H6 van het Bouwbesluit.